

GROENLINKS

Statuten & HR-wijzigingen

Overzicht van de voorgestelde wijzigingen

STATUTEN WIJZIGINGEN

Artikel 3 lid 2 en 5

LIDMAATSCHAP

2. Het partijbestuur beslist over toelating. Bij niet-toelating kan de betrokkene in beroep bij de commissie voor geschil en beroep.

Wijzigingsvoorstel: vervangen:

‘Het partijbestuur beslist over toelating. Bij niet-toelating kan het congres niet alsnog tot toelating besluiten, maar kan de betrokkene in beroep bij de commissie voor geschil en beroep.’

Toelichting: Artikel 33 van het Burgerlijk Wetboek stelt: ‘Tenzij de statuten anders bepalen, beslist het bestuur over de toelating van een lid en kan bij niet-toelating de algemene ledenvergadering alsnog tot toelating besluiten’. Dat is in onze reglementen anders geregeld, bij ons kunnen leden in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. Met deze wijziging verduidelijken we dat we afwijken van artikel 33 van het Burgerlijk Wetboek. Uitspraken van onze commissie voor geschil en beroep zijn bindend en je kunt niet in beroep bij het congres*.

***op landelijk niveau noemen wij onze algemene ledenvergadering ‘het congres’**

5. Gedurende de periode van drie maanden is men geen lid, maar heeft men wel de rechten die aan het lidmaatschap toekomen, behalve het actieve stemrecht.

Wijzigingsvoorstel: Vervangen:

‘Gedurende de periode van drie maanden is men geen lid, maar men heeft wel de volgende rechten: zich verkiesbaar stellen en verkozen worden voor functies, met uitzondering van het partijbestuur en de toezichtraad, en deelnemen aan door de partij georganiseerde activiteiten.’

Toelichting: Met deze wijziging verduidelijken we welke rechten leden die minder dan drie maanden lid zijn hebben. Zij kunnen wel verkozen kunnen worden, met uitzondering van het partijbestuur en de toezichtraad, maar nog niet zelf stemmen. Het partijbestuur en de toezichtraad worden uitgezonderd, omdat het wettelijk niet mogelijk is om niet-leden te benoemen in het bestuur of de toezichtraad van een vereniging. Op dit moment zijn de statuten niet helder over de vraag of leden in de eerste drie maanden moties en amendementen kunnen indienen en ondersteuningsverklaringen kunnen afgeven. Met deze wijziging beperken we de mogelijkheid tot beïnvloeding van de interne besluitvorming door derden. Mensen die lid worden van GroenLinks kunnen niet meer per direct invloed uitoefenen op kandidatenprocedures (via ondersteuningsverklaringen) en andere besluitvorming (door het indienen en ondersteunen van moties en amendementen).

Artikel 4 lid 6 en 7

KANDIDATUUR

1. Leden hebben het recht zich kandidaat te stellen voor alle functies binnen GroenLinks en voor alle kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende organen.

[...]

5. Bij de selectie voor alle functies die in en namens GroenLinks worden vervuld heeft iedereen gelijke kansen en wordt geen ongeoorloofd onderscheid gemaakt naar sekse, seksuele voorkeur, religie, huidskleur, nationaliteit, culturele achtergrond, leeftijd of gezondheid. GroenLinks bevordert diversiteit in alle geledingen.

Wijzigingsvoorstel, toevoegen:

6. Het partijbestuur is bevoegd een lid tijdelijk het recht te ontzeggen zich kandidaat te stellen voor politieke, bestuurlijke en vertegenwoordigende functies binnen en namens GroenLinks indien een lid handelt in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van GroenLinks of het belang van de vereniging op andere wijze schaadt.

7. Het besluit tot tijdelijke ontzegging van het recht zich kandidaat te stellen voor politieke, bestuurlijke en

**Artikel 4
lid 6 en 7**

vertegenwoordigende functies binnen of namens GroenLinks, wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk meegedeeld aan het betrokken lid, uiterlijk een maand nadat het besluit is genomen. De betrokkene kan, binnen een maand na ontvangst van het besluit, beroep instellen bij de commissie voor geschil en beroep.

Toelichting: Tot nu toe kan het partijbestuur het toebrengen van 'schade aan de partij' door een lid alleen bestraffen met royement. Een royement betekent dat het partijbestuur een lid ontzet uit het lidmaatschap. Ontzetting (royement) is een strafmaatregel. Dat wil zeggen dat het een disciplinair of tuchtrechtelijk karakter heeft.

Royement is dus een zware en impactvolle maatregel. In sommige situaties is er behoefte om een sanctie of maatregel te kunnen nemen die minder verstrekkend is dan een royement. Dat kan bijvoorbeeld zijn bij grensoverschrijdend of anderszins ontoelaatbaar gedrag van leden. We stellen daarom voor om naast royement bovenstaande tuchtmaatregelen toe te voegen aan de reglementen. Vanzelfsprekend zien we het ook als onze verantwoordelijkheid om er alles aan te doen om te voorkomen dat het nemen van tuchtmaatregelen nodig is. Denk daarbij aan conflictbemiddeling, het invoeren van een gedragscode, trainingen, intervisie, functioneringsgesprekken en het gesprek over omgangsvormen en integriteit. Bovendien vinden we het belangrijk dat er altijd de mogelijkheid is voor leden om in beroep te gaan tegen een dergelijk besluit bij de commissie voor geschil en beroep.

**Artikel 5
lid 2, 4
en 5**

EINDE VAN HET LIDMAATSCHAP

1. Het lidmaatschap eindigt door:

- opzegging door het lid;
- opzegging door het partijbestuur;
- royement;
- overlijden.

2. Het partijbestuur kan het lidmaatschap opzeggen indien het lid, na daartoe behoorlijk te zijn aangemaand, in gebreke blijft met betaling van de contributie.

3. Het partijbestuur kan een lid, na instemming van toezichtraad, royeren indien het lid in strijd handelt met de statuten, reglementen of besluiten van GroenLinks, of GroenLinks op onredelijke wijze benadeelt.

4. De betrokkene wordt zo spoedig mogelijk van het voornemen tot royement in kennis gesteld, onder opgaaf van redenen. Hij wordt in de gelegenheid gesteld over dat voornemen te worden gehoord.

5. Betrokkene kan, binnen een maand na ontvangst van het besluit tot royement, beroep instellen bij de commissie voor geschil en beroep. Gedurende het beroep is het lid geschorst.

Wijzigingsvoorstel: Toevoegen lid 2 na 'Het partijbestuur kan het lidmaatschap opzeggen indien het lid, na daartoe behoorlijk te zijn aangemaand, in gebreke blijft met betaling van de contributie.'

Het lidmaatschap kan onmiddellijk worden beëindigd door opzegging door het partijbestuur indien redelijkerwijs niet van GroenLinks gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren, waaronder in ieder geval wordt verstaan de situatie dat een lid, dat een vertegenwoordigende en/of bestuurlijke functie vervult namens GroenLinks, overstapt naar een andere politieke partij of groepering.

Toevoegen lid 4 na 'De betrokkene wordt zo spoedig mogelijk van het voornemen tot royement':
'of beëindiging van het lidmaatschap'

Toevoegen lid 5 na 'Betrokkene kan, binnen een maand na ontvangst van het besluit tot royement':
'of beëindiging van het lidmaatschap'

Toelichting: Tot nu toe hanteerde het partijbestuur de lijn dat politici die een GroenLinks-fractie met behoud van de eigen zetel verlieten, om over te stappen naar een andere partij of verder te gaan als eenmansfractie, werden geroyeerd op grond van artikel 5 lid 3 van de statuten. Met deze wijziging stellen we een versoepeling van dit beleid voor. In plaats van ontzetting uit de vereniging (royement), kiezen we voor opzegging van het lidmaatschap. Het verschil met royement is dat iemand nu de mogelijkheid krijgt later opnieuw lid te worden van GroenLinks.

(NIEUW)
Artikel 6
lid 1 en 2

Wijzigingsvoorstel: toevoegen:

ARTIKEL 6 (NIEUW): INTEGRITEIT

Let op: voor de volgende artikelen hieronder wordt de oude/huidige nummering gebruikt.

Wijzigingsvoorstel: toevoegen:

1. Elk lid van GroenLinks laat zich in het politieke handelen leiden door de kernwaarden van GroenLinks die tezamen met een aantal gedragsnormen zijn beschreven in de gedragscode van GroenLinks.
2. Het partijbestuur stelt de gedragscode van GroenLinks vast.

Toelichting: In de afgelopen twee jaar hebben we hard gewerkt aan het verstevigen en verbeteren van ons integriteitsbeleid. Als onderdeel daarvan is een gedragscode opgesteld voor de vereniging GroenLinks. Met deze wijziging geven we de gedragscode een formele plek in onze reglementen. Dat geeft ons ook de mogelijkheid om in andere reglementen en protocollen naar de gedragscode te verwijzen, en we benoemen door wie de gedragscode wordt vastgesteld. De gedragscode is hier te vinden.

Artikel 6
lid 2

HET LANDELIJK CONGRES

2. Het huishoudelijk reglement kan erin voorzien dat leden via videoconferencing deel kunnen nemen aan het congres volgens in dat reglement vast te stellen regels.

Wijzigingsvoorstel: schrappen

Toelichting: Stemmen en deelname op afstand wordt geregeld in artikel 10 van de statuten.

Artikel 10

BESLUITVORMING

Het congres neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in de statuten of het huishoudelijk reglement anders is bepaald. Stemmen bij volmacht is niet mogelijk.

Wijzigingsvoorstel: Wijzigen:

1. 'tenzij in de statuten of het huishoudelijk reglement anders is bepaald' wijziging naar: 'tenzij in de statuten of de wet anders is bepaald.'

Toevoegen:

2. Indien het partijbestuur bij de oproeping tot een congres de mogelijkheid daartoe heeft geopend, zijn de leden bevoegd hun stemrecht doormiddel van een elektronisch communicatiemiddel uit te oefenen, mits:
 - a. de voorwaarden te stellen aan het gebruik van het communicatiemiddel zoals de verbinding, de beveiliging en dergelijke bij de oproep bekend worden gemaakt,
 - b. het lid kan worden geïdentificeerd,
 - c. het lid rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen op het congres,
 - d. en uitsluitend indien de mogelijkheid daartoe is geopend, het lid kan deelnemen aan de beraadslagingen.

Het congrespresidium beoordeelt of aan deze voorwaarden kan worden voldaan.

Toelichting: De afgelopen twee jaar hebben ons geleerd dat leden (delen van) onze congressen goed vanuit huis kunnen volgen en dat stemmen op afstand de toegankelijkheid en inclusiviteit van onze partijdemocratie verhoogt. Met dit voorstel maken we stemmen op afstand mogelijk.

Artikel 12

INTERN DEBAT

1. Het partijbestuur bevordert het politieke debat binnen GroenLinks.
2. Het partijbestuur stelt een regeling op waarin de processen van participatie van leden en andere geïnteresseerden worden vastgelegd.
3. Het partijbestuur ziet toe op de naleving van deze regeling en legt daarover verantwoording af in het jaarverslag.

Wijzigingsvoorstel: hele artikel schrappen.

Toelichting: In artikel 13 van de statuten staat al dat het partijbestuur tot taak heeft: ‘de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren en te faciliteren’. Het partijbestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het congres over haar werk, inclusief haar inspanningen om de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren. Vanuit de uitgangspunten die in 2015 zijn geformuleerd t.a.v. de reglementen, past het niet om in de statuten op verschillende plekken deels overlappende artikelen op te nemen over deze taak van het partijbestuur. Daarnaast doen we in artikel 16 van het HR een voorstel voor de (eenduidige) uitwerking van politieke meningsvorming en debat in de partij.

Artikel 13 lid 1

TAKEN VAN HET PARTIJBESTUUR

1. GroenLinks kent een partijbestuur, dat tot taak heeft:
 - het dagelijks bestuur van GroenLinks te voeren;
 - de politieke meningsvorming, het debat en de standpuntbepaling door de leden te organiseren en te faciliteren;
 - politiek talent te scouten en te ontwikkelen;
 - toezicht te houden op met de vereniging verbonden stichtingen en instellingen.
2. Het partijbestuur zorgt dat de binnen GroenLinks geldende regelingen beschikbaar en toegankelijk zijn voor de leden.

Wijzigingsvoorstel: toevoegen na opsomming:

‘Bij de vervulling van hun taak richten de leden van het partijbestuur zich naar het belang van GroenLinks en de met haar verbonden organisaties.

Toelichting: De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) voorziet in maatregelen om de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. Deze wet schrijft o.a. voor dat bestuursleden bij het vervullen van hun taak zich richten op het belang van de vereniging en de met haar verbonden organisaties. Vanaf 1 juli 2021 moeten de statuten van een bestaande vereniging of stichting bij de eerstvolgende statutenwijziging worden aangepast. Dit is een van de voorstellen waarmee we (nadrukkelijker) kunnen voldoen aan de WBTR.

Artikel 15 lid 4 en 5

SAMENSTELLING VAN HET PARTIJBESTUUR

4. Een lid van het partijbestuur mag geen familie zijn van een ander lid van het partijbestuur. Onder familie wordt in dit verband verstaan: bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad, waarbij samenwoning wordt gezien als een huwelijk.
5. Een lid van het partijbestuur kan worden geschorst door het congres en de toezichtraad, en kan worden ontslagen door het congres.

**Artikel 15
lid 4, 5
en 6**

6. Een lid van het partijbestuur, dat onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van een misdrijf of van wie blijkt dat hij korter dan vier jaar geleden onherroepelijk veroordeeld is voor het plegen van een misdrijf, treedt onmiddellijk af.

Wijzigingsvoorstel:

Toevoegen: na 'een ander lid van het partijbestuur':
'en/of de toezichtraad.'

Vervangen: huidig lid 5 (wordt lid 7) 'door het congres en' vervangen door 'door het congres en door'

Lid 6: lid schrappen.

Toevoegen:

5. Een lid van het partijbestuur neemt niet deel aan de beraadslagingen en besluitvorming indien het betreffende lid daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van GroenLinks en de met haar verbonden organisaties. Wanneer het partijbestuur hierdoor geen besluit kan nemen, wordt het besluit genomen door de toezichtraad.

6. In het geval van ontsteltenis of belet van één of meer leden van het partijbestuur zijn de overblijvende leden van het partijbestuur (of is het enig overblijvend lid van het partijbestuur) met het gehele bestuur belast. In het geval van ontsteltenis of belet van alle leden van het partijbestuur wordt GroenLinks tijdelijk bestuurd door een persoon die daartoe door de toezichtraad steeds moet zijn aangewezen. Onder belet wordt in deze statuten in ieder geval verstaan de omstandigheid dat:

- a. het lid van het partijbestuur gedurende een periode van meer dan zeven dagen onbereikbaar is door ziekte of andere oorzaken; of
- b. het lid van het partijbestuur is geschorst.

Huidig lid 5 wordt hierna lid 7.

Toelichting: Lid 4 en (huidig) 5: We stellen een aanscherping van lid 4 voor om (de schijn van) belangenverstrengeling te voorkomen en een verduidelijking in de formulering van lid 5.

Toevoegen nieuw lid 5 en 6: De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) voorziet in maatregelen om de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. Deze wet schrijft o.a. voor dat wanneer bestuurders en commissarissen van een vereniging een tegenstrijdig belang hebben, zij niet mogen deelnemen aan besluitvorming. En de statuten moeten een regeling bevatten voor ontsteltenis (bv. overlijden of ontslag) en belet (bv. ziekte) van bestuurders en commissarissen.

Vanaf 1 juli 2021 moeten de statuten van een bestaande vereniging of stichting bij de eerstvolgende statutenwijziging worden aangepast. Dit is een van de voorstellen waarmee we (nadrukkelijker) kunnen voldoen aan de WBTR.

**Artikel 19
lid 1 en 7**

TOEZICHTRAAD

1. GroenLinks kent een toezichtraad, die tot taak heeft toezicht te houden op de werkzaamheden van het partijbestuur en het partijbestuur met raad terzijde te staan. Het toezicht is erop gericht dat het partijbestuur:

- haar wettelijke verplichtingen en financiële verantwoordelijkheden in acht neemt;
- de statuten, reglementen en congresbesluiten naleeft;
- GroenLinks deugdelijk bestuurt.

2. Het partijbestuur verschaft de toezichtraad tijdig alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van diens taak.

3. De taken van de toezichtraad worden nader geregeld in het huishoudelijk reglement.

4. De toezichtraad legt verantwoording af aan het congres.

5. Een lid van de toezichtraad mag geen familie zijn van een ander lid van de toezichtraad. Onder familie wordt in dit verband verstaan: bloed- en aanverwanten tot en met de vierde graad, waarbij samenwoning wordt gezien als een huwelijk.

**Artikel 19
lid 1 en 7**

6. De leden van de toezichtraad ontvangen voor hun werkzaamheden als lid geen andere beloning dan een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld. Deze vergoedingen worden in de jaarrekening zichtbaar gemaakt en nader toegelicht.

7. Een lid van de toezichtraad, dat onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van een misdrijf of van wie blijkt dat hij korter dan vier jaar geleden onherroepelijk veroordeeld is voor het plegen van een misdrijf, treedt onmiddellijk af.

Wijzigingsvoorstel:

Toevoegen bij lid 1 na de opsomming:

‘Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de toezichtraad zich naar het belang van GroenLinks en de met haar verbonden organisaties.

(huidig) Lid 7: Lid schrappen

Toevoegen:

7. Een lid van de toezichtraad neemt niet deel aan de beraadslagingen en besluitvorming indien het betreffende lid daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van GroenLinks en de met haar verbonden organisaties. Wanneer de toezichtraad hierdoor geen besluit kan nemen, wordt het besluit genomen door het congres.

8. In het geval van ontsteltenis of belet van één of meer leden van de toezichtraad zijn de overblijvende leden van de toezichtraad (of is het enig overblijvend lid van de toezichtraad) met het toezicht belast. In het geval van ontsteltenis of belet van alle leden van de toezichtraad wordt het toezicht tijdelijk uitgeoefend door een persoon die daartoe door het congres steeds moet zijn aangewezen. Onder belet wordt in deze statuten in ieder geval verstaan de omstandigheid dat:

- a. het lid van de toezichtraad gedurende een periode van meer dan zeven dagen onbereikbaar is door ziekte of andere oorzaken; of
- b. het lid van de toezichtraad is geschorst.

Toelichting:

(huidig) lid 7: We stellen voor dit artikel te schrappen. Majesteitsschennis is bijvoorbeeld ook een misdrijf. De kandidatencommissie en - na installatie - het partijbestuur kunnen in voorkomende gevallen, met behulp van de integriteitstoets en de gedragscode, de afweging maken of er voldoende grond is om geen lid (meer) te kunnen zijn van de toezichtraad van GroenLinks. Het beoogde doel van dit artikel wordt dus ondervangen met een goede naleving van de integriteitsverklaring- en protocol en de gedragscode. Bovendien kan het partijbestuur een lid royeren wanneer deze GroenLinks onredelijk benadeelt. Dat kan in het geval van het plegen van een misdrijf door een lid van onze toezichtraad al snel aan de orde zijn.

Lid 1 en (nieuw) lid 7 en 8: De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) voorziet in maatregelen om de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. Deze wet schrijft o.a. voor dat wanneer bestuurders en commissarissen van een vereniging een tegenstrijdig belang hebben, zij niet mogen deelnemen aan besluitvorming (nieuw lid 7). En de statuten moeten een regeling bevatten voor ontsteltenis (bv. overlijden of ontslag) en belet (bv. ziekte) van bestuurders en commissarissen*.

Vanaf 1 juli 2021 moeten de statuten van een bestaande vereniging of stichting bij de eerstvolgende statutenwijziging worden aangepast. Dit is een van de voorstellen waarmee we (nadrukkelijker) kunnen voldoen aan de WBTR.

*in het geval van GroenLinks vallen toezichtraadsleden onder ‘commissarissen’.

**Artikel 23
lid 4**

TAKEN EN SAMENSTELLING VAN AFDELINGEN

4. In het afdelingsreglement kan worden bepaald dat de leden alleen mogen stemmen voor de kandidatenlijst van hun eigen (deel)gemeente.

Wijzigingsvoorstel: ‘In het afdelingsreglement kan worden bepaald dat’ vervangen voor:
‘De algemene ledenvergadering van een afdeling kan bepalen dat’

**Artikel 23
lid 4**

Toelichting: Dergelijke besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit (een besluit van de ALV) worden genomen. We moedigen het opstellen en naleven van afdelingsreglementen niet aan, omdat dit in de praktijk vaak voor verwarring zorgt. In de statuten en het HR zijn de belangrijkste zaken voor afdelingen geregeld. De statuten en het HR gaan altijd voor boven een afdelingsreglement en overige besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit tijdens een ALV worden genomen. Dat maakt afdelingsreglementen in principe overbodig. In 2018 zijn al reglementswijzigingen aangenomen die het gebruik van het afdelingsreglement afbouwen, dit is een verdere doorvoering van die lijn.

**Artikel 24
lid 5**

DE LEDENVERGADERING

5. De ledenvergadering neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen; een eventueel afdelingsreglement wordt vastgesteld, gewijzigd en ingetrokken met twee-derde meerderheid.

Wijzigingsvoorstel: 'een eventueel afdelingsreglement wordt vastgesteld, gewijzigd en ingetrokken met twee-derde meerderheid.' schrappen.

Toelichting: We moedigen het opstellen en naleven van afdelingsreglementen niet aan, omdat dit in de praktijk vaak voor verwarring zorgt. In de statuten en het HR zijn de belangrijkste zaken voor afdelingen geregeld. De statuten en het HR gaan altijd voor boven een afdelingsreglement en overige besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit tijdens een ALV worden genomen. Dat maakt afdelingsreglementen in principe overbodig. In 2018 zijn al reglementswijzigingen aangenomen die het gebruik van het afdelingsreglement afbouwen, dit is een verdere doorvoering van die lijn.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

WIJZIGINGEN

Artikel 1 lid 6

VOORBEREIDING VAN EEN CONGRES DAT DOOR HET PARTIJBESTUUR WORDT BIJEENGEROEPEN

[...]

6. Leden die zich 4 weken voor het congres hebben aangemeld hebben stemrecht.

Wijzigingsvoorstel: hele artikel schrappen.

Toelichting: We stellen voor om alle leden die conform artikel 3 lid 5 van de statuten actief stemrecht hebben automatisch stemrecht te geven op het congres door die leden een unieke stemcode te versturen. We hebben tijdens de afgelopen (online) congressen gemerkt dat we dit op een goede en veilige manier kunnen organiseren en dat aanmelding vooraf niet meer nodig is. We hopen op deze manier meer leden de kans te geven om te kunnen stemmen tijdens het congres en de toegankelijkheid van congressen nog verder te verhogen.

Artikel 2 lid 2

EXTRA CONGRES

In dringende gevallen kan het partijbestuur een congres bijeenroepen op een termijn van minder dan 10 weken. In dat geval stelt het partijbestuur, na raadpleging van het congrespresidium en met instemming van de toezichtraad, een verkort tijdschema vast, dat zo spoedig mogelijk aan de leden wordt bekendgemaakt.

Wijzigingsvoorstel: toevoegen:

2. Als regeringsdeelname aan de orde is roept het partijbestuur een extra congres bijeen. Tijdens dit congres worden leden gevraagd in te stemmen met regeringsdeelname van GroenLinks. Het partijbestuur stelt conform lid 1 van dit artikel, na raadpleging van het congrespresidium en met instemming van toezichtraad een verkort tijdschema vast.

Toelichting: Op 12 juni 2020 heeft het partijbestuur de motie draagvlak voor regeringsdeelname omarmt. Net als de indieners vinden wij dat als regeringsdeelname aan de orde is het congres moet worden geraadpleegd. Formaties verlopen vaak onvoorspelbaar, zoals we tijdens de huidige formatie goed hebben kunnen zien, en gaan soms opeens heel snel. Daarom stellen we voor om bij de organisatie van een formatiecongres gebruik te maken van de ruimte die artikel 2 lid 1 biedt voor het hanteren van een verkort tijdschema.

Artikel 6 lid 1

WIJZE VAN STEMMEN

1. Op het congres wordt bij stemming over personen schriftelijk of elektronisch gestemd, tenzij dit huishoudelijk reglement besluitvorming bij acclamatie mogelijk maakt.

2. Bij stemming over zaken kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart.

Wijzigingsvoorstel: 'Op het congres' vervangen door 'Tijdens het congres'.

Toelichting: 'Op het congres' verwijst naar fysieke aanwezigheid bij het congres, 'tijdens het congres' biedt ruimte voor stemmen op afstand, zoals mogelijk wordt gemaakt met de wijzigingsvoorstellen voor artikel 6 en 10 van de statuten.

**Artikel 12
lid 4 en 5**

LIJSTTREKKERSREFERENDUM

1. De lijsttrekker voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement wordt gekozen bij referendum. Dit referendum gaat aan het vaststellen van de kandidatenlijst vooraf.
2. Ieder lid kan worden voorgedragen bij de externe kandidatencommissie door tenminste 150 leden.
3. De commissie beoordeelt de kandidaten aan de hand van het integriteitsprotocol. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.

Wijzigingsvoorstel: toevoegen:

4. De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe bevrageert zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten. Daarna stelt de commissie een advies op over de kandidaten. De commissie stelt elke kandidaat vertrouwelijk op de hoogte van het advies. Kandidaten krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.
5. De commissie maakt de kandidaten en de adviezen bekend.

Toelichting: Met dit voorstel gaan kandidatencommissies ook lijsttrekkerskandidaten op geschiktheid beoordelen. De kandidatencommissie neemt, meer dan een gemiddeld lid, kennis van de (verschillende) kandidaten. Zij verdiepen zich in kandidaten en gaan met hen in gesprek. In een advies aan de leden kunnen zij niet alleen een oordeel geven over de geschiktheid van de kandidaat, maar ook over eventuele verschillen tussen kandidaten, zodat de leden een meer geïnformeerde keuze kunnen maken. Op dit moment verwachten we van kandidatencommissies dat zij over alle kandidaten op de lijst een advies uitbrengen, behalve over de lijsttrekker. Graag benadrukken we dat de mogelijkheid blijft bestaan om een kandidatuur te handhaven, wanneer de kandidaat volgens lid 2 van dit artikel tot de stemming is toegelaten. Kortom: het is niet zo dat een kandidatencommissie op basis van een oordeel van ongeschiktheid een kandidaat kan uitsluiten van deelname aan een lijsttrekkersreferendum. Wat we hiermee wel regelen is dat leden kennis kunnen nemen van het oordeel van de kandidatencommissie over de geschiktheid van kandidaten voor het lijsttrekkerschap.

Artikel 16

INTERN DEBAT

1. Het partijbestuur stelt conform artikel 12 van de statuten de regeling partijbrede discussies vast.
2. De regeling waarborgt een effectieve betrokkenheid van leden en andere geïnteresseerden bij meningsvorming over voor de partij relevante onderwerpen van discussie.
3. De regeling omvat vereisten ten aanzien van:
 - de vormgeving van het proces van meningsvorming,
 - de wijze waarop leden en andere geïnteresseerden inbreng kunnen leveren,
 - de wijze waarop de voor het onderwerp relevante fracties in de Eerste of Tweede Kamer of het Europees Parlement in de meningsvorming worden betrokken,
 - de informatie die vooraf en tijdens het proces wordt verstrekt,
 - de wijze waarop resultaten van de meningsvorming worden gepresenteerd,
 - de wijze waarop de leden zeggenschap hebben bij het vaststellen van de uitkomsten van de meningsvorming

Wijzigingsvoorstel: vervangen:

Artikel 16. Politieke meningsvorming en debat

1. Het partijbestuur stelt een regeling 'politieke meningsvorming en debat' vast.
2. De regeling beschrijft de vereisten aan de vormgeving van de politieke meningsvorming en debat die het partijbestuur organiseert. Dat betreft:
 - de wijze waarop leden en andere geïnteresseerden inbreng kunnen leveren,
 - de wijze waarop de voor het onderwerp relevante fracties in de Eerste of Tweede Kamer of het Europees Parlement in de meningsvorming worden betrokken,

Artikel 16

- de informatie die vooraf en tijdens het proces wordt verstrekt,
- de wijze waarop resultaten van de meningsvorming en het debat worden gepresenteerd,
- de wijze waarop de leden zeggenschap hebben bij het vaststellen van de uitkomsten van de meningsvorming en het debat.

Toelichting: Het herschreven artikel gebruikt dezelfde termen als artikel 13 van de statuten en is een versimpeling van het huidige artikel. We schrappen de verwijzing naar artikel 12 van de statuten, omdat we ook hebben voorgesteld dat artikel zelf te schrappen. Daarnaast is (huidig) lid 2 geschrapt, omdat een regeling op zichzelf de 'effectieve betrokkenheid' niet kan waarborgen en het lid dus niet wezenlijk iets toevoegt.

Artikel 19 (NIEUW) lid 5

PARTIJORGANEN OP LANDELIJK NIVEAU

1. De hier genoemde organen hebben de volgende grootte:
 - toezichtraad:
 - commissie voor geschil en beroep:
 - referendumcommissie:
 - congrespresidium:
 - interne kandidatencommissie:
2. Bij het kiezen van leden voor deze organen stemt het congres met toepassing van artikel 6 lid 1. Zijn er evenveel kandidaten als vacatures, dan kan ook worden gestemd met behulp van een stemkaart.
3. De leden van deze organen worden voor drie jaar gekozen. De leden van de toezichtraad worden gekozen volgens een rooster van aftreden. De voorzitter van de toezichtraad wordt in functie gekozen.
4. Het partijbestuur benoemt uit zijn midden één persoon, die als adviserend lid aan het congrespresidium wordt toegevoegd.

Wijzigingsvoorstel: Toevoegen nieuw lid 5:

'Alle landelijke organen leggen hun werkwijze vast op een voor leden toegankelijke wijze en zij leggen verantwoording af aan het congres, tenzij anders bepaald in de statuten of het huishoudelijk reglement.'

Toelichting: In de praktijk leggen de meeste landelijke organen hun werkwijze al vast. Vaak worden die ook op een voor leden toegankelijk wijze gepubliceerd en/of zijn ze door leden opvraagbaar. De toezichtraad maakt bijvoorbeeld gebruik een toezichtkader. De commissie voor geschil en beroep en de referendumcommissie werken volgens protocollen. De kandidatencommissie houdt zich aan de aan hen verstrekte opdracht. Ook leggen deze organen op enige wijze verantwoording af aan het congres, via de congreskrant of via een live verantwoordingssessie. Deze toevoeging legt deze praktijk reglementair vast.

Artikel 21 lid 3 en 4

SAMENSTELLING EN VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR

3. Als bij een stemming geen van de kandidaten een absolute meerderheid van de stemmen haalt, vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met het hoogste aantal stemmen. Indien beide kandidaten elk 50% van de stemmen halen, beslist het lot. Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht tegen beide kandidaten meer dan 50% is, zijn zij afgewezen en blijft de vacature onvervuld.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, wordt schriftelijk of elektronisch gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.

Wijzigingsvoorstel:

Lid 3: 'Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht tegen beide kandidaten meer dan 50% is, zijn zij afgewezen en blijft de vacature onvervuld.' vervangen door: 'Als het aantal stemmen dat wordt uitgebracht op geen der kandidaten meer dan 50% is, zijn de kandidaten afgewezen en blijft de vacature onvervuld.'

Artikel 21

Lid 4: ‘De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.’ vervangen door: ‘De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan 50%.’

Toelichting: in de praktijk bestaat de optie om ‘tegen’ een kandidaat te stemmen niet, maar kunnen leden stemmen op ‘geen der kandidaten’. Deze wijziging zorgt ervoor dat de reglementen en de praktijk, ook wat betreft terminologie, bij elkaar aansluiten.

(NIEUW) Artikel 24

Wijzigingsvoorstel: toevoegen:

ARTIKEL 24 (NIEUW): VERKIEZING VAN DE TOEZICHTRAAD

Let op: voor de volgende artikelen hieronder wordt de oude / huidige nummering gebruikt.

1. Bij het kiezen van de leden van de toezichtraad stemt het congres met toepassing van artikel 21 lid 2 t/m 5.
2. Ieder lid kan zich, met inachtneming van artikel 3 van de statuten kandidaat stellen voor de toezichtraad. De interne kandidatencommissie beoordeelt de kandidaten met toepassing van artikel 22 lid 2 t/m 5 en artikel 22 lid 7.

Toelichting: In artikel 19 t/m 21 is op dit moment niet opgenomen hoe de leden van de toezichtraad worden verkozen. Het voorstel is om delen van artikel 21 en 22 (samenstelling en verkiezing partijbestuur) toe te passen op de verkiezing van toezichtraadsleden. Deze wijziging legt bestaande praktijk reglementair vast.

Artikel 28 lid 4

POLITIEK REFERENDUM

4. Het voorstel is aangenomen als een meerderheid van de stemmen vóór het voorstel is en die meerderheid tenminste 10% van de leden vertegenwoordigt. Het besluit heeft dan dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering. In alle andere gevallen is het voorstel verworpen; als de tegenstemmers tenminste 10% van de leden vertegenwoordigen, heeft de verwerping dezelfde status als een besluit van de ledenvergadering.

Wijzigingsvoorstel: ‘;’ vervangen door: ‘. Als de tegenstemmers (...)’

Toelichting: We stellen ter verduidelijking voor hier twee zinnen van te maken.

Artikel 31 lid 2

PROVINCIALE AFDELING

1. Het bestuur van een provinciale afdeling heeft als bijzondere taken:
 - het stimuleren van deelname aan verkiezingen van afdelingen binnen de provincie;
 - het stimuleren van samenwerking tussen afdelingen;
 - het zo nodig op verzoek ondersteunen van afdelingen;
 - het bemiddelen bij geschillen binnen een afdeling of tussen afdelingen.

2. Voldoet een afdeling niet aan haar taak, dan kan het provinciaal bestuur het bestuur van die afdeling tijdelijk overnemen. Is de taakverwaarlozing structureel, dan kan het provinciaal bestuur, na overleg met de betrokken leden, besluiten de afdeling op te heffen.

Wijzigingsvoorstel:

‘besluiten de afdeling op te heffen.’ Vervangen voor ‘besluiten de afdelingsgrenzen aan te passen en de leden elders onder te brengen, of de afdeling op te heffen.’

Toelichting: In de praktijk probeert het bestuur van een provincie wanneer een afdeling wordt opgeheven, de leden van die afdeling eerst bij een andere afdeling onder te brengen. De nieuwe formulering sluit dus meer aan bij de praktijk.

Artikel 32

AFDELINGSREGLEMENT

1. De ledenvergadering van een afdeling kan een afdelingsreglement vaststellen en wijzigen. Het reglement mag niet in strijd zijn met de statuten of het huishoudelijk reglement.
2. Tenminste vier weken vóór de ledenvergadering wordt door het afdelingsbestuur of door degenen die de ledenvergadering bijeenroepen, aan de leden van de afdeling meegedeeld dat een voorstel tot vaststelling of wijziging van het afdelingsreglement zal worden behandeld. De tekst van het voorstel wordt opgenomen in de stukken voor de ledenvergadering.
3. Het voorstel kan alleen worden aangenomen met twee derde van de uitgebrachte van de stemmen.

Wijzigingsvoorstel: hele artikel schrappen.

Toelichting: We moedigen het opstellen en naleven van afdelingsreglementen niet aan, omdat dit in de praktijk vaak voor verwarring zorgt. In de statuten en het HR zijn de belangrijkste zaken voor afdelingen geregeld. De statuten en het HR gaan altijd voor boven een afdelingsreglement en overige besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit tijdens een ALV worden genomen. Dat maakt afdelingsreglementen in principe overbodig. In 2018 zijn al reglementswijzigingen aangenomen die het gebruik van het afdelingsreglement afbouwen, dit is een verdere doorvoering van die lijn. Als gevolg van deze wijziging doen we ook een voorstel om de formulering m.b.t. referenda voor afdelingen (artikel 34 en 37) aan te passen.

Artikel 33 lid 2

DEELNAME AAN VERKIEZINGEN EN VERKIEZINGSPLAN

1. De ledenvergadering beslist over het deelnemen aan verkiezingen voor een vertegenwoordigend orgaan.
2. Het afdelingsbestuur stelt het verkiezingsplan vast. Dit bevat in elk geval de termijn waarbinnen leden zich kandidaat kunnen stellen en de termijn waarbinnen de kandidatenlijst wordt gepresenteerd.
3. Het afdelingsbestuur beslist over de lengte van de lijst en benoemt de leden van de programmacommissie en een commissie die voor deze verkiezingen belast wordt met de selectie van kandidaten (externe kandidatencommissie).

Wijzigingsvoorstel: toevoegen als lid 2:

Voor deelname als samenvoeging van aanduidingen en/of onder een andere naam dan 'GroenLinks' is toestemming vereist van het partijbestuur.

Toelichting: Het is wettelijk zo geregeld dat afdelingen (middels een formulier) bij de Kiesraad moeten aantonen dat zij toestemming hebben voor het gebruik van de naam GroenLinks. In de praktijk vragen afdelingen al toestemming aan het partijbestuur als zij gebruik willen maken van een samenvoeging van aanduidingen en/of onder een andere naam dan 'GroenLinks' willen meedoen aan de verkiezingen. We stellen deze wijziging voor ter verduidelijking. We ontmoedigen samenvoegingen van aanduidingen (combinatielijsten van meerdere) en meedoen aan de verkiezingen onder een andere naam dan 'GroenLinks'. Dit staat het partijbestuur slechts bij wijze van uitzondering toe.

Artikel 34 lid 1

HET LIJSTTREKKERSREFERENDUM

Als het afdelingsreglement bepaalt dat de lijsttrekker bij referendum wordt gekozen, of als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, hiertoe besluit, gelden de volgende regels:

1. Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor vaststelling en bekendmaking van het tijdschema, het verloop van de stemming en de vaststelling van de uitslag.
2. De externe kandidatencommissie beoordeelt uitsluitend aan de hand van het integriteitsprotocol of de

kandidaten kunnen worden toegelaten tot het lijsttrekkersreferendum. Is zij van oordeel dat problemen rond de integriteit van een kandidaat een ernstig risico vormen, dan laat zij die kandidaat niet toe tot het referendum. De kandidaat kan dat oordeel ter toetsing voorleggen aan de commissie voor geschil en beroep. De commissie voor geschil en beroep kan bepalen dat de kandidaat wordt toegelaten. Voor de kandidaten bekend worden gemaakt krijgen zij de gelegenheid zich terug te trekken.

[...]

Wijzigingsvoorstel:

Inleiding vervangen door: ‘Als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, bepaalt dat de lijsttrekker bij referendum wordt gekozen, gelden de volgende regels:’

Toevoegen als nieuw lid 3: De commissie beoordeelt alle kandidaten die tot de stemming zijn toegelaten op hun geschiktheid. Daartoe be vraagt zij de kandidaten zo nodig op hun kennis en vaardigheden, trekt zij zo nodig opgegeven referenties na en wint zij informatie in over de kandidaten. Daarna stelt de commissie een advies op over de kandidaten. De commissie stelt elke kandidaat vertrouwelijk op de hoogte van het advies. Zij krijgen de gelegenheid zich terug te trekken.

4. De commissie maakt de kandidaten en adviezen bekend.

Toelichting:

Inleiding: We moedigen het opstellen en naleven van afdelingsreglementen niet aan, omdat dit in de praktijk vaak voor verwarring zorgt. In de statuten en het HR zijn de belangrijkste zaken voor afdelingen geregeld. De statuten en het HR gaan altijd voor boven een afdelingsreglement en overige besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit tijdens een ALV worden genomen. Dat maakt afdelingsreglementen in principe overbodig. In 2018 zijn al reglementswijzigingen aangenomen die het gebruik van het afdelingsreglement afbouwen, dit is een verdere doorvoering van die lijn.

Lid 3: Met dit voorstel gaan kandidatencommissies ook lijsttrekkerskandidaten op geschiktheid beoordelen. De kandidatencommissie neemt, meer dan een gemiddeld lid, kennis van de (verschillende) kandidaten. Zij verdiepen zich in kandidaten en gaan met hen in gesprek. In een advies aan de leden kunnen zij niet alleen een oordeel geven over de geschiktheid van de kandidaat, maar ook over eventuele verschillen tussen kandidaten, zodat de leden een meer geïnformeerde keuze kunnen maken. Op dit moment verwachten we van kandidatencommissies dat zij over alle kandidaten op de lijst een advies uitbrengen, behalve over de lijsttrekker. Graag benadrukken we dat de mogelijkheid blijft bestaan om een kandidatuur te handhaven, wanneer de kandidaat volgens lid 2 van dit artikel tot de stemming is toegelaten. Kortom: het is niet zo dat een kandidatencommissie op basis van een oordeel van ongeschiktheid een kandidaat kan uitsluiten van deelname aan een lijsttrekkersreferendum. Wat we hiermee wel regelen is dat leden kennis kunnen nemen van het oordeel van de kandidatencommissie over de geschiktheid van kandidaten voor het lijsttrekkerschap.

**Artikel 37
lid 1**

VASTSTELLING VAN DE KANDIDATENLIJST BIJ REFERENDUM

Als het afdelingsreglement bepaalt dat de kandidatenlijst wordt vastgesteld bij referendum, of als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, hiertoe besluit, gelden de volgende regels:

Wijzigingsvoorstel: inleiding vervangen door:

‘Als de ledenvergadering, op voordracht van het afdelingsbestuur, bepaalt dat de kandidatenlijst bij referendum wordt vastgesteld, gelden de volgende regels:’

Toelichting: We moedigen het opstellen en naleven van afdelingsreglementen niet aan, omdat dit in de praktijk vaak voor verwarring zorgt. In de statuten en het HR zijn de belangrijkste zaken voor afdelingen geregeld. De statuten en het HR gaan altijd voor boven een afdelingsreglement en overige besluiten kunnen met een regulier ledenbesluit tijdens een ALV worden genomen. Dat maakt afdelingsreglementen in principe overbodig. In 2018 zijn al reglementswijzigingen aangenomen die het gebruik van het afdelingsreglement afbouwen, dit is een verdere doorvoering van die lijn.

WIJZE VAN VERKIEZEN VAN HET AFDELINGSBESTUUR

1. Kandidaten kunnen worden voorgedragen door het afdelingsbestuur, of door een daartoe ingestelde commissie.

(...)

5. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan is die kandidaat alleen gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.

Wijzigingsvoorstel:

Lid 1: Schrapen: 'kunnen'. Overige tekst aanpassen naar: Het afdelingsbestuur of een daartoe ingestelde commissie dragen kandidaten voor aan de algemene ledenvergadering.

Lid 5: 'is die kandidaat alleen gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen' vervangen door: 'is die kandidaat gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan 50%'.

Toelichting:

Lid 1: Het woord 'kunnen' heeft in verschillende afdelingen veel discussie opgeleverd. We stellen voor om vast te leggen dat ofwel het afdelingsbestuur ofwel de kandidatencommissie kandidaten voordraagt aan de ALV.

Lid 5: in de praktijk bestaat de optie om 'tegen' een kandidaat te stemmen niet, maar kunnen leden stemmen op 'geen der kandidaten'. Deze wijziging zorgt ervoor dat de reglementen en de praktijk, ook wat betreft terminologie, bij elkaar aansluiten.